

A group of people, including a young child with a teddy bear, looking over a fence. The child is smiling and holding a brown teddy bear. A woman with blonde hair is leaning over the fence, smiling at the child. Other people are visible in the background, also looking over the fence. The scene is outdoors, with trees and foliage in the background.

Halvårsrapport 2017

Halvårsrapport 2017

Rekordoverskud i stærkt 1. halvår	03
Hovedtal for koncernen	05
Nøgletal for koncernen	06

Ledelsesberetning

1. halvår for koncernen Arbejdernes Landsbank	07
---	----

Halvårsregnskabet

Ledelsespåtegning	11
Resultatopgørelse og totalindkomst	12
Balance	13
Bevægelser på egenkapitalen – koncernen	14
Bevægelser på egenkapitalen – banken	15
Pengestrømsopgørelse	16
Oversigt over noter	17

GERT R. JONASSEN
Ordførende direktør

JAN W. ANDERSEN
Bankdirektør

Rekordoverskud i stærkt 1. halvår

Med et rekordstort overskud på 500 mio. kr. før skat har Arbejdernes Landsbank opnået et meget tilfredsstillende halvårsresultat for 2017, som løfter de samlede forventninger til hele 2017.

Et køligt og regnfuldt forår og sommer i Danmark har på ingen måde smittet af på den økonomiske aktivitet hos danskerne. Tværtimod har 1. halvår været præget af forårsstemning og positive tendenser i dansk økonomi. Samme positive stemning har også kendetegnet Arbejdernes Landsbank, hvor den solide udvikling, som har kendetegnet banken igennem en lang periode, har fået ekstra fart på. Det er først og fremmest kommet til udtryk ved et rekordstort overskud på 500 mio. kr. før skat for 1. halvår 2017. Det stærke resultat er båret af en solid vækst i kerneforretningen, lave nedskrivninger og en flot nettotilgang på 4.500 nye privat- og erhvervs-kunder i årets første seks måneder. Oven i dette har bankens langsigtede strategi om aktiv værdipapir-placering af bankens overskudslikviditet også bidraget positivt til bankens resultat.

De positive takter i samfundsøkonomien har vi i banken især mærket ved et nedskrivningsniveau, som ligger tæt på 0 pct. Det er klart bedre end forventet ved indgangen til året, og det er et tydeligt udtryk for, at vores kunders økonomi er forbedret. Derudover har vi i 1. halvår oplevet en stigning i antallet af bolighandler og en solid vækst i udlån på 2,3 pct. Det er især de mange nye kunder, som er kommet med en god låneefterspørgsel, og det har givet os mange nye forretninger. Men det er ikke alene på boligområdet og udlånssiden, at der har været fart på i årets første seks måneder. Den øgede aktivitet har vist sig over en bred kam i hele forretningen, og det har samlet set været med til at sikre en flot basisindtjening på 964 mio. kr. før skat. Det er vi naturligvis yderst tilfredse med i et marked, hvor konkurrencen fortsat er benhård. Resultatet beviser, at den klassiske bankdrift i Arbejdernes Landsbank fortsat udvikler sig meget positivt.

Samme positive vinde har præget udviklingen i vores fondsresultater. I modsætning til sidste år, hvor vi ved

halvåret oplevede et dyk i kursreguleringerne, så kan vi glæde os over, at den positive udvikling, vi også så i 2. halvår af 2016, er fortsat ind i 2017. Beholdningsresultatet landede ved afslutningen af 1. halvår 2017 på 177 mio. kr.

Vi byder fortsat velkommen til mange nye kunder

Mange af de 4.500 nye kunder, som banken har budt velkommen i løbet af 1. halvår, er boligkunder, og der er ingen tvivl om, at vores initiativer i form af AL-BoligKlar og AL-BoligBonus i kombination med vores nærværende og ansvarlige rådgivning har været stærkt medvirkende til dette. Netop AL-BoligBonus lancerede vi i starten af 2016 med det formål at sikre og udvikle vores position som en attraktiv og konkurrencedygtig bank – også for boligjere. Det er vi i høj grad lykkedes med, hvis vi alene ser på tilgangen af nye boligkunder det seneste år. Det er også nu, at kunderne for alvor mærker „konsekvensen“ af vores bonusprogram. Den 1. august i år udbetaler vi nemlig første omgang AL-BoligBonus på knap 42 mio. kr. til alle vores ejerboligkunder med et realkreditlån eller realkreditlignende lån hos os.

Vi har hele tiden fundet det naturligt og logisk, at AL-BoligBonus ville være skatteneutralt for vores kunder. Men i slutningen af juni afgjorde Skatterådet, at AL-BoligBonus skal beskattes som personlig indkomst, hvis den er givet på baggrund af et lån hos Totalcredit, og som kapitalindkomst, hvis den er givet på baggrund af vores egne lån (fx AL-Prioritet). Det betyder, at langt de fleste kunder får mindre ud af deres bonus efter skat, end vi oprindeligt havde stillet dem i udsigt. For at sikre, at vi fortsat kan tilbyde vores kunder nogle stærke og konkurrencedygtige produkter – også når det gælder boligfinansiering – har vi valgt at forhøje bonussen fra 1.000 kr. til 1.200 kr. pr. lånt million. Det mener vi, som ansvarlig bank, er det eneste rigtige at gøre over for vores kunder i forbindelse med

første års udbetaling af AL-BoligBonus. Vi tilbyder derfor stadig en af markedets absolut stærkeste og mest konkurrencedygtige boligfinansieringer, på trods af at vores kunder bliver beskattet hårdere af AL-BoligBonus, end vi oprindeligt forventede.

Nyt setup på erhvervsområdet

Det er ikke alene på privatkundeområdet, vi oplever positiv opmærksomhed omkring banken. På erhvervsområdet oplever vi tillige interesse for vores rådgivning og services. For at styrke vores position i markedet og gøre det endnu mere attraktivt at blive erhvervskunde i Arbejdernes Landsbank har vi i løbet af 1. halvår foretaget en række strategiske og organisatoriske ændringer på området. Det er mundet ud i et helt nyt setup med 6 erhvervscentre fordelt rundt om i landet, som er med til at sikre en stærk lokal forankring og tilstedeværelse. Vi er overbeviste om, at de 6 nye enheder vil styrke kvaliteten i vores rådgivning yderligere og samlet set gøre os endnu mere tilgængelige og klar over for eksisterende såvel som nye kunder.

TestaViva – gratis testamente til alle danskere

I starten af året indgik banken et strategisk samarbejde med TestaViva, som i april lancerede en online platform, hvor det er muligt for alle danskere – også dem, der ikke er kunder i Arbejdernes Landsbank – at oprette juridisk gyldigt testamente, ægtepagt og andre vigtige juridiske dokumenter nemt, sikkert og helt gratis. Bankens kunder og alle LO-forbundsmedlemmer har derudover mulighed for at få op til 5 timers gratis advokathjælp, hvis der måtte være behov for dette. Samarbejdet med TestaViva viser, at vi sætter handling bag ordene, når vi siger, at vi hele tiden ønsker at udvide og styrke vores palette af tilbud og services, som bidrager til at optimere og skabe tryghed om kundernes samlede økonomi. Samtidig har det også været vigtigt for banken at tilbyde TestaViva for alle danskere. Hvert år ender mange danske familier i dyb splid og økonomisk uvej, fordi der ikke har været styr på testamenter og andre vigtige juridiske dokumenter. Det problem vil banken gerne bidrage til at løse – ikke kun for bankens kunder – men for alle danskere.

Forventninger til 2017

Med udgangspunkt i udviklingen i 1. halvår og udsigten til at de positive tendenser i dansk økonomi fortsætter, opjusterede banken i juni de samlede forventninger til årsresultatet med 100 mio. kr. Således forventes det samlede resultatet for 2017 at lande et sted mellem 550-600 mio. kr. før skat.

Vestjysk Bank

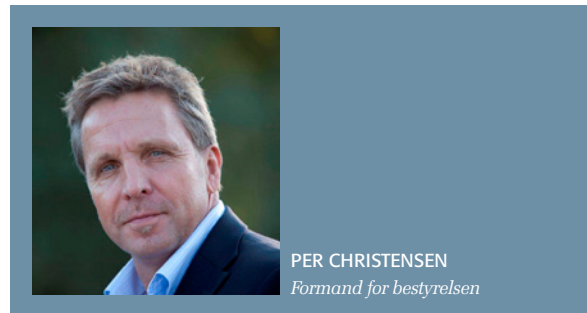
Vi har – som en del af et større konsortium – i juni afgivet tilbud på overtagelse af statens aktiepost i Vestjysk Bank. Den 18. juli er købstilbuddet accepteret, og vi er stolte over at medvirke til at løse en fastlåst situation for kapitaltilførsel til Vestjysk Bank og således være med til at sikre videreførelse af et regionalt pengeinstitut med base i den nordvestlige del af landet.

På bestyrelsens vegne vil jeg gerne sige tak til alle medarbejdere for indsatsen samt et godt og succesrigt 1. halvår. Sammen er vi et stærkt hold, og jeg er overbevist om, at koncernen – med sit stærke værdigrundlag og nærvær over for kunder – vil fastholde den positive udvikling i resten af 2017 og fremover.

På bestyrelsens vegne

Per Christensen

Formand for bestyrelsen

A/S Arbejdernes Landsbank – koncernen

Hovedtal

	30.06.2017 1.000 kr.	30.06.2016 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.
Resultatopgørelse - efter Basisindtjeningsmodellen			
Netto renteindtægter	605.934	619.906	1.237.532
Netto gebyr- og provisionsindtægter mv.	280.688	256.295	537.372
Basisindtjening, ekskl. handelsindtjening	886.622	876.201	1.774.904
Handelsindtjening	77.417	60.368	141.530
Basisindtjening i alt	964.039	936.569	1.916.434
Personaleomkostninger	-381.747	-381.786	-749.289
Administrationsomkostninger og afskrivninger	-322.904	-289.283	-602.675
Basisresultat før nedskrivninger	259.388	265.500	564.470
Nedskrivninger på udlån mv.	7.134	52.342	-55.674
Basisresultat	266.522	317.842	508.796
Beholdningsresultat, ekskl. anlægsbeholdning	177.055	-350.743	-9.512
Anlægsbeholdning	58.127	5.682	18.005
Resultat før sektorløsninger	501.704	-27.219	517.289
Bidrag til sektorløsninger	-1.661	-1.647	-3.295
Resultat før skat	500.043	-28.866	513.994
Skat	-96.614	11.792	-94.578
Resultat	403.429	-17.074	419.416
Øvrige hovedtal			
Netto rente- og gebyrindtægter	903.022	900.352	1.826.135
Kursreguleringer	228.790	-377.299	-70.933
Udgifter til personale og administration	-633.841	-608.904	-1.214.048
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	15.278	65.150
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.421.131	20.452.659	20.951.136
Obligationer til dagsværdi	15.483.232	15.919.148	15.207.800
Indlån inkl. puljeordninger	36.351.758	33.517.056	34.205.754
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	250.000	0
Egenkapital	6.028.398	5.269.259	5.681.749
Aktiver i alt	46.120.846	44.656.422	44.425.818
Eventualforpligtelser i alt	6.890.773	6.140.721	6.017.716

A/S Arbejdernes Landsbank – koncernen

Nøgletal *)

		30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
Nøgletal				
Solvens				
Kapitalprocent	pct.	17,8	13,9	17,1
Kernekapitalprocent	pct.	17,8	13,9	17,1
Indtjening				
Periodens egenkapitalforrentning før skat	pct.	8,5	-0,5	9,4
Periodens egenkapitalforrentning efter skat	pct.	6,9	-0,3	7,7
Indtjening pr. omkostningskrone	kr.	1,71	0,95	1,36
Resultat pr. 1.000 kr. aktie	kr.	1.344,8	-56,9	1.398,1
Periodens afkastningsgrad	pct.	0,9	0,0	1,0
Markedsrisiko				
Renterisiko	pct.	-0,1	-1,7	-1,2
Valutaposition	pct.	2,0	2,0	2,4
Valutarisiko	pct.	0,0	0,0	0,0
Likviditet				
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	pct.	62,6	65,0	65,3
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	pct.	244,8	202,8	191,9
Kredit				
Summen af store eksponeringer	pct.	0,0	10,1	0
Periodens nedskrivningsprocent	pct.	0,0	-0,1	0,2
Periodens udlånsvækst	pct.	2,3	3,4	6,0
Udlån i forhold til egenkapital		3,6	3,9	3,7
Egenkapital				
Indre værdi	kr.	1.726,5	1.473,4	1.610,9
Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie	kr.	0	0	100
Medarbejdere				
Det gennemsnitlige antal beskæftigede i perioden omregnet til heltidsbeskæftigede		1.054	1.069	1.063

*) Der henvises til note 23 for angivelse af nøgletalsdefinitioner.

Ledelsesberetning

1. halvår for koncernen Arbejdernes Landsbank

1. halvår i overskrifter

Indtjening

Koncernen har med et resultat før skat på 500,0 mio. kr. – svarende til en egenkapitalforrentning på 8,5 pct. – haft et flot regnskab for 1. halvår 2017 og udsendte i juni en opjustering af forventningen til årets samlede resultat med plus 100 mio. kr. til 550-600 mio. kr.

AL-BoligBonus

I 2016 igangsatte banken fordelsprogrammet AL-BoligBonus, som sikrer konkurrencedygtige realkreditlån til vores kunder. Rabatten kommer også kunder med vores egne prioritetslån til gode. Første udbetaling af AL-BoligBonus sker den 1. august på basis af perioden 1. juli 2016 - 30. juni 2017. Kunderne har taget godt imod rabatten, og vi oplever også, at den fortsatte kundevækst med godt og vel 4.500 kunder i 1. halvår 2017 kan henføres til, at nye kunder ønsker at blive en del af AL-BoligBonus-programmet. Vi havde forventet, at AL-BoligBonus ville være skatteenutralt for vore kunder, og dermed indgå som kapitalindkomst i lighed med vore kunders rente- og bidragsbetalinger. Skatterådet har besluttet, at AL-BoligBonus skal medregnes som personlig indkomst, når bonussen er givet på baggrund af lån i Totalkredit, men dog medregnes som kapitalindkomst, når bonussen er givet på baggrund af lån i banken. Banken har derfor valgt at yde alle kunderne en yderligere bonus, således at vi udbetaler 1.200 kr. pr. udlånt million mod annonceret 1.000 kr. Bonusforhøjelsen er indregnet i bankens regnskab pr. 30. juni 2017.

TestaViva

I april indgik banken i et strategisk samarbejde med TestaViva omkring udbredelse af gratis testamente og/eller ægtepagt for alle danskere på en online platform. Ambitionen er at gøre et vanskeligt overskueligt emne tilgængeligt for alle. Koncernens kunder og alle LO-forbundsmedlemmer får derudover op til 5 timers gratis advokatbistand, dersom dette er nødvendigt. Banken vurderer, at dette tiltag har stor samfundsmæssig værdi,

herunder at danskerne får bedre styr på de væsentlige juridiske dokumenter. Samarbejdet med TestaViva understreger bankens ønske om at tænke i helhedsløsninger til gavn for vores kunder.

Erhvervsområdet

Banken har i 1. halvår etableret 6 erhvervscentre bredt fordelt i landet. Centrene skal være med til at styrke kvaliteten i vor rådgivning og sikre lokal forankring og dermed øge vores tilgængelighed for både nuværende og nye kunder.

Ny overenskomst

I foråret 2017 blev overenskomsten fornyet for den finansielle sektor generelt, og for banken betød det en samlet lønramme på 5,85 pct. over 3 år, som herudover medfører, at banken vil være endnu mere omstillingsparat til at begå sig i et konkurrencefyldt marked til gavn for vores kunder.

Sponsorater

I juni udvidede banken sin portefølje af sponsorater på sportsfronten til også at omhandle det danske landshold i kvindefodbold. Vi kan allerede nu se, at landsholdet på den korte bane har opnået et flot resultat med en sølvmedalje ved EM 2017, og vi glæder os til, at landsholdet på længere sigt vil være med til at profilere vores brand endnu mere.

Konsortium overtager Vestjysk Bank

Banken har, som en del af et større konsortium, afgivet tilbud på overtagelse af statens aktiepost i Vestjysk Bank, som vil betyde, at vi vil investere i aktiekapital for 100 mio. kr. og stille garanti om køb af yderligere aktiekapital på 75 mio. kr., dersom de øvrige aktionærer ikke ønsker at udnytte de tilknyttede tegningsrettigheder. Banken ser det som en langsigtet investering og har stor tiltro til, at Vestjysk Bank kan fortsætte som en selvstændig bank fremover. Den 18. juli 2017 blev købstilbuddet accepteret, hvorved banken vil erhverve aktier i Vestjysk Bank i niveauet 100-175 mio. kr.

Højesteretsdom

Der er i juni sat punktum for en sag ved domstolene, hvor SKAT ikke ville anerkende, at bankens løn til kreditmedarbejdere i størrelsen 800.000 kr. i forbindelse med overtagelse af 5 filialer fra Roskilde Bank i 2008 var en fradragsberettiget udgift. Der er tale om en sag af principiel karakter, som nu har fundet sin endelige afgørelse ved Højesteret, der ikke faldt ud til bankens fordel. Afgørelsen har ikke en væsentlig effekt for bankens halvårsresultat. Eftersom sagen har vidtrækkende konsekvenser for dansk erhvervsliv, har Skatteministeriet meldt ud, at der må ske en tilretning af den tilhørende lovgivning.

Periodens resultat

Resultat før skat på 500,0 mio. kr. lever mere end op til forventningerne ved årets start. Banken valgte i juni at udsende en pressemeddelelse om opjustering af forventningerne for året som helhed i størrelsen 100 mio. kr. før skat. Basisresultatet før nedskrivninger har udviklet sig som forventet, og positive nedskrivninger medvirker til en god udvikling for basisresultatet, der afspejler resultatet af de kundevendte aktiviteter. Opjusteringen er sket med udgangspunkt heri. Beholdningsresultatet har også mere end indfriet forventningerne og kendetegner en god periode med indsnævrede kreditspænd. Resultat efter skat udgør 403,4 mio. kr.

Med udgangspunkt i „Basisindtjeningsmodellen“ på side 5 er driftsresultatet for koncernen karakteriseret ved:

- Netto renteindtægter udgør 605,9 mio. kr. og viser en mindre tilbagegang på 14,0 mio. kr. i forhold til 1. halvår 2016. Der har i 1. halvår 2017 været kundevækst på 1,7 pct. og udlånsvækst på 2,3 pct., hvor marginalerne dog er vigende som følge af et marked præget af hård konkurrence.
- Netto gebyr- og provisionsindtægter mv. udgør 280,7 mio. kr. mod 256,3 mio. kr. efter 1. halvår 2016, hvilket understreger den stigende aktivitet i koncernen. Bankens lancering af AL-BoligBonus i 2016, hvor bankens andel af bidragsstigningen på kundernes lån i Totalkredit i stort omfang tilgår kunderne, har på den ene side modsvaret de øgede provisionsindtægter på den eksisterende portefølje af totalkreditlån, men har også tiltrukket nye kunder, som dermed medvirker til stigende provisionsindtægter. Første år med AL-BoligBonus sluttede 30. juni 2017, og kunderne får 1. august udbetalt knap 42 mio. kr. Handelsindtjeningen er steget med 17,1 mio. kr. og vidner om stigende aktivitet hos vores kunder omkring handel med værdipapirer, herunder i forbindelse med ejendomshandel og lånekonverteringer.
- Personaleomkostningerne er på uændret niveau til trods for overenskomstmæssige lønstigninger og forhøjelse af lønsumsafgiftssatsen.
- Administrationsomkostningerne viser en stigning på 33,6 mio. kr. til 322,9 mio. kr., hvilket i høj grad kan henføres til stigende IT-omkostninger. Banken er i regi af Totalkredit-samarbejdet involveret i et større projekt omkring opbygning af en ny realkreditplatform til gavn for vores kunder. Det har været et strategisk valg at afsætte de nødvendige ressourcer til udbygning af den teknologiske platform for digitalisering og procesoptimering. Herudover har vores datterselskab AL Finans haft stigende afskrivninger på især biler som følge af en kraftig stigning i deres leasingaktivitet.
- Nedskrivninger på udlån mv. er i lighed med 1. halvår 2016 også positive i år med 7,1 mio. kr. mod en indtægt på 52,3 mio. kr. efter 1. halvår 2016. Der er tale om en gunstig udvikling i kundernes kreditværdighed med udgangspunkt i fortsat lavt renteniveau, stabile til stigende huspriser og øget jobsikkerhed som konsekvens af øget vækst i samfundet.
- Beholdningsresultatet viser et afkast på 177,1 mio. kr. mod -350,7 mio. kr. efter 1. halvår 2016, som var kraftigt påvirket af stigende kreditspænd mellem statspapirer og realkreditobligationer. Koncernen fastholder en aktiv investeringsstrategi med fokus på at opnå et løbende fornuftigt afkast på investeringerne.
- Afkastet af anlægsbeholdningen udgør 58,1 mio. kr. og er udtryk for, at mange af de sektorejede selskaber klarer sig godt.
- Bidrag til sektorløsninger udgør 1,7 mio. kr. i lighed med 1. halvår 2016 og er udtryk for, at den oprindelige garantifond er tilstrækkelig stor. Beløbet indgår i en ny afviklingsformue, som skal opbygges over de kommende 10 år, og det vil for sektoren indebære en sektorbetaling i størrelsen 748 mio. kr. i 2017.

Balancen

Koncernens balance udgør 46,1 mia. kr. ultimo første halvår 2017 mod 44,4 mia. kr. ultimo 2016. De samlede udlån udgør 21,4 mia. kr. mod 21,0 mia. kr. ultimo 2016. Indlån inkl. opsparing i puljeordninger udgør 36,4 mia. kr. og viser en fortsat vækst på 1,9 mia. kr. i forhold til ultimo 2016. Udviklingen vidner om en fortsat stor opbakning til Arbejdernes Landsbank, hvilket også kommer til udtryk i en fortsat kundevækst på 3,4 pct. omregnet til pro anno. Værdipapirbeholdningen i form af obligationer og aktier mv. er med 16,8 mia. kr. på samme niveau som ved årets start. Pr. 30. juni 2017 udgjorde bankens egenkapital 6,0 mia. kr. En stigning på 0,3 mia. kr. i forhold til 31. december 2016. Egenkapitalen er påvirket af det positive driftsresultat og udbetaling af udbytte vedrørende regnskabsåret 2016.

Kapitalgrundlag, kapitalprocent og forretningsmodel

Koncernen skal i henhold til lovgivningen have et kapitalgrundlag, der understøtter forretningsmodellen og risikoprofilen. Forretningsmodellen er uændret i forhold til beskrivelsen i Årsrapport 2016: https://www.al-bank.dk/media/129862/al_aarsrapport_2016.pdf.

Til udarbejdelse af kapitalprocenten har ledelsen valgt at opgøre kredit- og markedsrisici efter standardmetoden og operationelle risici efter basisindikatormetoden. Det er fortsat ledelsens vurdering, at der ikke p.t. er behov for at anvende mere avancerede metoder til opgørelse af kapitalprocenten. I henhold til lov om finansiel virksomhed skal bestyrelsen og direktionen sikre, at banken har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, hvilket er den kapital, der efter ledelsens vurdering, som minimum skal til for at dække alle væsentlige risici. Kapitalgrundlaget til brug for solvensudregningen pr. ultimo juni er opgjort til 5.610,6 mio. kr. Med en kapitalprocent på 17,8 og et individuelt solvensbehov på 9,6 pct. har vi fortsat en solid kapitaloverdækning. Skærpede lovkrav frem mod 2019 medfører, at vi fortsat har fokus på at opbygge bankens og koncernens kapitalgrundlag.

Risikostyring

Det er bestyrelsens opgave at sikre, at der sker en effektiv risikostyring – herunder at væsentlige risici identificeres, at der opbygges systemer til risikostyring, samt at der fastlægges risikopolitik og risikorammer. Rapportering vedrørende væsentlige risici indgår i den løbende rapportering til bestyrelsen. I den forbindelse henvises til note 44 i Årsrapport 2016, https://www.al-bank.dk/media/129862/al_aarsrapport_2016.pdf, hvor de væsentligste risikofaktorer er beskrevet. Direktionen er ansvarlig for den løbende risikostyring, herunder kortlægning og vurdering af de enkelte risici, som er knyttet til koncernens forretningsaktiviteter. Koncernen udgiver hvert år en egentlig koncernrisikorapport, som beskriver koncernens risikostyring og de enkelte risikoområder. Koncernrisikorapport 2016 er tilgængelig på bankens hjemmeside: https://www.al-bank.dk/media/129921/al_koncernrisikorapport_2016.pdf.

Likviditet

Koncernen har en god likviditet udtrykt ved nøgletallet LCR, hvor banken skal kunne dække et stresset nettooutflow af likviditet på 30 dages sigt. Dækningsgraden skal aktuelt udgøre minimum 80 pct. stigende til minimum 100 pct. i 2018 ved fuld indfasning. Vores opgørelse på koncernniveau viser med et nøgletal på 166,4 pct., at vi fuldt ud lever op til dette lovkrav.

Finanstilsynets pejlemærker

Finanstilsynets har fastlagt en række særlige risikoområder og relaterede pejlemærker i form af nøgletal med angivne grænseværdier, som et pengeinstitut som udgangspunkt bør ligge indenfor. Pejlemærkerne er en integreret del af rapporteringen til bestyrelsen og genstand for overvejelser og handlinger, der kan modvirke eventuelle overskridelser.

Finanstilsynets pejlemærker *)	Grænseværdier	Banken
Stabil funding	< 1	0,5
Likviditetsoverdækning	> 50	245
Store eksponeringer	< 125	0
Udlånsvækst	< 20	5
Ejendomseksponering	< 25	6

*) Definitionen af nøgletallene er forklaret i note 23.

Banken opfylder på komfortabel vis alle pejlemærkerne. Det bemærkes, at nøgletallet for likviditetsoverdækning opgøres efter likviditetsbegrebet i lov om finansiel virksomhed § 152, som forventes at blive afløst af et nyt nøgletal baseret på LCR-kravene, som fastsættes af Finanstilsynet.

I 2018 afløses nøgletallet for store eksponeringer af en ny opgørelse, som måler på bankens 20 største eksponeringer. Banken holder sig med 64 pct. komfortabelt på afstand af den fremtidige grænseværdi på 175 pct. Nøgletallet for udlånsvækst i Finanstilsynets pejlemærker måles i forhold til 30. juni 2016, mens det officielle nøgletal for udlånsvækst måles i forhold til ultimo 2016.

Implementering af IFRS 9

Regnskabsstandarden IFRS 9 vil betyde en ændring i, hvorledes kreditinstitutterne skal opgøre tabsrisikoen på et kundeengagement. Hidtil er der taget udgangspunkt i objektive indikationer for værdiforringelse og indtrufne tab, hvilket fremover vil blive afløst af forventede sandsynligheder for tab startende ved første indregning med forventet tab på 12 måneders sigt. Efterfølgende signifikant stigning i lånets tabssandsynlighed vil medføre indregning af forventet tab over hele lånets levetid. Der henvises til en mere detaljeret gennemgang i Årsrapport 2016 under note 1 „Regnskabspraksis“.

Standarden vil betyde, at indregning af nedskrivninger sker på et tidligere tidspunkt end hidtil og dermed medfører en øget nedskrivningskonto, også benævnt korrektivkonto. Implementeringen af regnskabsstandarden IFRS 9 sker pr. 1. januar 2018 og vil medføre dannelse af en ny

åbningsbalance pr. 1. januar, eftersom konsekvenserne af praksisændringen skal ske direkte på egenkapitalen og ikke via resultatopgørelsen.

De nuværende beregninger viser, at det forventeligt vil øge koncernens regnskabsmæssige nedskrivninger (korrektiver) i en størrelsesorden af 50-150 mio. kr. – svarende til 3-10 pct. Stigningen, justeret med skatteeffekten, vil også reducere Arbejdernes Landsbanks egentlige kernekapital, men forventelige overgangsordninger i relation til opgørelse af den egentlige kernekapital- og kapitalprocent vil på kort sigt ikke ændre disse opgørelser væsentligt. Arbejdet med at opdatere IFRS 9-beregningsmodellen er igangværende, og vi vil i 2. halvår 2017 fortsætte med at implementere de nødvendige ændringer og forhold med henblik på at sikre efterlevelse af IFRS 9 og de danske retningslinjer herfor, der forventes vedtaget i 2. halvår 2017. Skønnet er derfor behæftet med stor usikkerhed.

Forventninger til 2017

Koncernens forventninger til resultatet for 2017 er den 28. juni 2017 opjusteret på baggrund af udviklingen i

1. halvår 2017. Det er især udsigten til færre nedskrivninger, som er årsag hertil. Der forventes fortsat vækst i forretningsgrundlaget i 2. halvår 2017 dels gennem fortsat kundetilgang, og dels stigende efterspørgsel efter udlån. Boligpriserne er stigende, der er basis for fortsat fremgang i beskæftigelsen, lav inflation, stigning i privatforbruget samt ikke mindst lysere tider for eksporten. Alle indikatorerne, for at vi nærmer os en højkonjunktur, er således til stede. Konjunkturudviklingen har betydning for realisering af forventningerne til niveauet for nedskrivninger og udviklingen i markedsrisici. I forhold til realisering af forventningerne til den resterende del af 2017 knytter usikkerheden sig især til udviklingen i markedssituationen omkring renteniveau og kreditspænd. Vi har tidligere set, at kreditspændene kan udvide sig, hvilket ikke er befordrende for en bank som Arbejdernes Landsbank med en relativ stor værdipapirbeholdning, hvor store dele af renterisikoen afdækkes med derivater relateret til statspapiere. Ved aflæggelse af årsregnskab for 2016 udtrykte vi i banken forventninger til et resultat for 2017 i niveauet 450-500 mio. kr. før skat. Forventningen er nu, at resultatet før skat lander i niveauet 550-600 mio. kr.

Ledelses- påtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt halvårsrapporten for perioden 1. januar – 30. juni 2017 for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank og koncernen.

Koncernhalvårsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med IAS 34, *Præsentation af delårsregnskaber*, som godkendt af EU. Halvårsregnskabet for moderselskabet og ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at halvårsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver, finansielle stilling pr. 30. juni 2017 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter og pengestrømme for perioden 1. januar – 30. juni 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold for de virksomheder, der er omfattet af koncernregnskabet, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og moderselskabet står over for.

Halvårsrapporten er ikke revideret eller reviewet.

København den 16. august 2017

Direktionen:

Gert R. Jonassen
Ordførende direktør

Jan W. Andersen
Bankdirektør

Bestyrelsen:

Per Christensen
Formand

Claus Jensen
Næstformand

Torben Möger Pedersen

Yvonne Hansen
Medarbejdervalgt

Lars Andersen

Christian Riewe

John Markussen
Medarbejdervalgt

Mette Kindberg

Lizette Risgaard

Jesper Pedersen
Medarbejdervalgt

Kim Lind Larsen

Ole Wehlast

Lasse Thorn
Medarbejdervalgt

Resultatopgørelse og totalindkomst

Note	Koncernen		Banken		
	30.06.2017 1.000 kr.	30.06.2016 1.000 kr.	30.06.2017 1.000 kr.	30.06.2016 1.000 kr.	
Resultatopgørelse					
5	Renteindtægter	621.547	660.708	567.094	604.898
6	Renteudgifter	-25.612	-47.392	-25.554	-47.305
	Netto renteindtægter	595.935	613.316	541.540	557.593
	Udbytte af aktier mv.	37.956	38.978	37.956	38.978
7	Gebyrer og provisionsindtægter	323.849	277.198	293.220	245.244
7	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-54.718	-29.140	-31.675	-4.306
	Netto rente- og gebyrindtægter	903.022	900.352	841.041	837.509
8	Kursreguleringer	228.790	-377.299	229.388	-377.443
	Andre driftsindtægter	76.947	62.485	29.804	18.454
9	Udgifter til personale og administration	-633.841	-608.904	-592.092	-568.665
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-56.632	-48.488	-13.698	-12.193
	Andre driftsudgifter	-25.377	-24.632	-23.948	-22.121
10	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	7.134	52.342	11.521	55.680
	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	15.278	12.981	33.389
	Resultat før skat	500.043	-28.866	494.997	-35.390
11	Skat	-96.614	11.792	-91.568	18.316
	Periodens resultat	403.429	-17.074	403.429	-17.074
	Fordeles på:				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	370.475	-50.250	370.475	-50.250
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	32.954	33.176	32.954	33.176
	Periodens resultat	403.429	-17.074	403.429	-17.074
Totalindkomst					
	Periodens resultat	403.429	-17.074	403.429	-17.074
	Anden totalindkomst, som ikke kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen				
14	Ændring i domicilejendommenes omvurderede værdi	-1.048	62.570	-1.048	62.570
	I alt anden totalindkomst	-1.048	62.570	-1.048	62.570
	Periodens totalindkomst	402.381	45.496	402.381	45.496
	Fordeles på:				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	369.427	12.320	369.427	12.320
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	32.954	33.176	32.954	33.176
	Periodens totalindkomst	402.381	45.496	402.381	45.496

Balance

Note	Koncernen		Banken		
	30.06.2017 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.	30.06.2017 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.	
Aktiver					
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	945.694	876.866	945.694	876.865
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.440.583	1.876.168	2.433.868	1.863.684
13	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.421.131	20.951.136	21.323.454	20.850.047
	Obligationer til dagsværdi	15.483.232	15.207.800	15.483.232	15.207.800
	Aktier mv.	1.339.952	1.328.188	1.339.952	1.328.188
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	271.045	258.064
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.408.952	2.056.027	2.408.952	2.056.027
	Immaterielle aktiver	10.195	12.713	0	0
	Investeringsejendomme	35.413	35.413	35.413	35.413
	Domicilejendomme	890.844	947.987	890.844	947.987
14	Grunde og bygninger i alt	926.257	983.400	926.257	983.400
	Øvrige materielle aktiver	266.036	250.978	61.724	63.467
	Aktuelle skatteaktiver	0	12.972	0	28.375
	Udskudte skatteaktiver	12.919	4.238	15.322	18.541
	Andre aktiver	812.768	837.723	766.671	781.496
	Periodeafgrænsningsposter	53.127	27.609	48.757	24.313
	Aktiver i alt	46.120.846	44.425.818	46.024.928	44.340.267
Passiver					
	Gæld				
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	2.304.002	3.271.354	2.304.002	3.271.354
15	Indlån og anden gæld	33.942.806	32.149.727	33.945.136	32.148.436
	Indlån i puljeordninger	2.408.952	2.056.027	2.408.952	2.056.027
	Øvrige ikke-afledte finansielle instrumenter til dagsværdi	501.009	263.148	501.009	263.148
	Aktuelle skatteforpligtigelser	34.372	0	2.023	0
	Andre passiver	790.029	871.331	726.229	791.061
	Periodeafgrænsningsposter	13.241	23.292	13.241	23.292
	Gæld i alt	39.994.411	38.634.879	39.900.592	38.553.318
	Hensatte forpligtigelser				
	Hensættelser til tab på garantier	32.868	30.520	32.868	30.520
	Andre hensatte forpligtigelser	65.169	78.670	63.070	74.680
	Hensatte forpligtigelser i alt	98.037	109.190	95.938	105.200
16	Egenkapital				
	Aktiekapital	300.000	300.000	300.000	300.000
	Opskrivningshenlæggelser	339.213	365.689	339.213	365.689
	Reserve efter indre værdis metode	0	0	245.233	245.233
	Overført overskud eller underskud	4.540.236	4.137.084	4.295.003	3.891.851
12	Foreslået udbytte	0	30.000	0	30.000
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	5.179.449	4.832.773	5.179.449	4.832.773
17	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	848.949	848.976	848.949	848.976
	Egenkapital i alt	6.028.398	5.681.749	6.028.398	5.681.749
	Passiver i alt	46.120.846	44.425.818	46.024.928	44.340.267

Bevægelser på egenkapitalen – koncernen

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Andre reserver	Overført overskud	Udbytte	I alt	Hybrid kernekapital	I alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Egenkapital primo 2017	300.000	365.689	0	4.137.084	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749
Periodens resultat	0	0	0	370.475	0	370.475	32.954	403.429
Anden totalindkomst	0	-1.048	0	0	0	-1.048	0	-1.048
Totalindkomst i alt	0	-1.048	0	370.475	0	369.427	32.954	402.381
Anden til- og afgang *)	0	-25.428	0	25.428	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2016	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på Hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-32.981	-32.981
Skat	0	0	0	7.250	0	7.250	0	7.250
Egenkapitalbevægelser i alt	0	-26.476	0	403.152	-30.000	346.676	-27	346.649
Egenkapital 30.06.2017	300.000	339.213	0	4.540.236	0	5.179.449	848.949	6.028.398
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	690.535	3.103.812	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Periodens resultat	0	0	0	-50.250	0	-50.250	33.176	-17.074
Anden totalindkomst	0	62.570	0	0	0	62.570	0	62.570
Totalindkomst i alt	0	62.570	0	-50.250	0	12.320	33.176	45.496
Anden til- og afgang *)	0	-1.860	0	1.860	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på Hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-33.163	-33.163
Skat	0	0	0	7.300	0	7.300	0	7.300
Egenkapitalbevægelser i alt	0	60.710	0	-41.090	-30.000	-10.380	13	-10.367
Egenkapital 30.06.2016	300.000	366.992	690.535	3.062.720	0	4.420.247	849.012	5.269.259
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	690.535	3.103.812	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Årets resultat	0	0	37.045	285.857	30.000	352.902	66.514	419.416
Anden totalindkomst	0	64.610	0	0	0	64.610	0	64.610
Totalindkomst i alt	0	64.610	37.045	285.857	30.000	417.512	66.514	484.026
Anden til- og afgang **)	0	-5.203	-727.580	732.783	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på Hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.537	-66.537
Skat	0	0	0	14.633	0	14.633	0	14.633
Egenkapitalbevægelser i alt	0	59.407	-690.535	1.033.272	0	402.145	-23	402.122
Egenkapital ultimo 2016	300.000	365.689	0	4.137.084	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749

*) Banken har realiseret opskrivningshenlæggelse i forbindelse med ejendomssalg.

**) Ompostering på 727,6 mio. kr. i forbindelse med, at bankens ejerandel i forsikringselskabet ALKA blev reduceret til under 20 pct, og selskabet som følge heraf blev klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv“. Banken har realiseret opskrivningshenlæggelse på 5,2 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg.

Bevægelser på egenkapitalen – banken

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Andre reserver	Overført overskud	Udbytte	I alt	Hybrid kernekapital	I alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Egenkapital primo 2017	300.000	365.689	245.233	3.891.851	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749
Periodens resultat	0	0	0	370.475	0	370.475	32.954	403.429
Anden totalindkomst	0	-1.048	0	0	0	-1.048	0	-1.048
Totalindkomst i alt	0	-1.048	0	370.475	0	369.427	32.954	402.381
Anden til- og afgang *)	0	-25.428	0	25.428	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2016	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på Hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-32.981	-32.981
Skat	0	0	0	7.250	0	7.250	0	7.250
Egenkapitalbevægelser i alt	0	-26.476	0	403.152	-30.000	346.676	-27	346.649
Egenkapital 30.06.2017	300.000	339.213	245.233	4.295.003	0	5.179.449	848.949	6.028.398
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	900.929	2.893.418	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Periodens resultat	0	0	0	-50.250	0	-50.250	33.176	-17.074
Anden totalindkomst	0	62.570	0	0	0	62.570	0	62.570
Totalindkomst i alt	0	62.570	0	-50.250	0	12.320	33.176	45.496
Anden til- og afgang *)	0	-1.860	0	1.860	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på Hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-33.163	-33.163
Skat	0	0	0	7.300	0	7.300	0	7.300
Egenkapitalbevægelser i alt	0	60.710	0	-41.092	-30.000	-10.380	13	-10.367
Egenkapital 30.06.2016	300.000	366.992	900.929	2.852.326	0	4.420.247	849.012	5.269.259
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	900.929	2.893.418	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Årets resultat	0	0	71.884	251.018	30.000	352.902	66.514	419.416
Anden totalindkomst	0	64.610	0	0	0	64.610	0	64.610
Totalindkomst i alt	0	64.610	71.884	251.018	30.000	417.512	66.514	484.026
Anden til- og afgang **)	0	-5.203	-727.580	732.783	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på Hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.537	-66.537
Skat	0	0	0	14.633	0	14.633	0	14.633
Egenkapitalbevægelser i alt	0	59.407	-655.696	998.433	0	402.145	-23	402.122
Egenkapital ultimo 2016	300.000	365.689	245.233	3.891.851	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749

*) Banken har realiseret opskrivningshenlæggelse i forbindelse med ejendomssalg.

**) Ompostering på 727,6 mio. kr. i forbindelse med, at bankens ejerandel i forsikringsselskabet ALKA blev reduceret til under 20 pct, og selskabet som følge heraf blev klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv“. Banken har realiseret opskrivningshenlæggelse på 5,2 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg.

Pengestrømsopgørelse *)

	Koncernen	
	30.06.2017 1.000 kr.	30.06.2016 1.000 kr.
Periodens resultat før skat	500.043	-28.866
Regulering for ikke-likvide driftsposter		
Af- og nedskrivninger på immaterielle aktiver	2.872	6.610
Af-, ned- og opskrivninger på materielle aktiver	53.760	41.878
Nedskrivning på udlån mv.	-7.134	-52.342
Betalt selskabsskat	-50.701	-18.739
Periodens resultat reguleret for ikke-likvide driftsposter	498.840	-51.459
Udlån og tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.	-444.807	-613.474
Obligationer og aktier	-287.196	-467.923
Indlån og gæld til kreditinstitutter mv.	1.178.652	1.993.005
Øvrige ikke-afledte finansielle instrumenter til dagsværdi	237.859	226.895
Øvrige aktiver og passiver	-474.047	239.169
Ændring i driftskapital	210.461	1.377.672
Pengestrømme fra driftsaktivitet	709.301	1.326.213
Køb af immaterielle anlægsaktiver	-354	-11.543
Køb af materielle anlægsaktiver	-98.795	-135.146
Salg af materielle anlægsaktiver	86.072	46.787
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-13.077	-99.902
Betalt rente på egenkapitalinstrumenter	-32.981	-33.163
Udbetalt udbytte	-30.000	-30.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-62.981	-63.163
Ændring i likvider	633.243	1.163.148
Likvider primo	2.740.034	1.388.068
Likvider ultimo	3.373.277	2.551.216

*) Indeholder kursreguleringer på fonds og valuta.

Oversigt over noter

Note		Side
1	Regnskabspraksis	18
2	Regnskabsmæssige skøn og vurderinger	18
3	Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb	18
4	Segmentoplysninger for koncernen	19
5	Renteindtægter	19
6	Renteudgifter	19
7	Gebyrer og provisionsindtægter, netto	20
8	Kursreguleringer	20
9	Udgifter til personale og administration	20
10	Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier mv.	21
11	Skat	22
12	Udbytte	22
13	Udlån og garantier fordelt på sektorer og brancher	22
14	Grunde og bygninger	22-23
15	Indlån og anden gæld	23
16	Kapital og solvens	23
17	Hybrid kernekapital	24
18	Eventualforpligtelser	24
19	Sikkerhedsstillelse i form af værdipapirer	25
20	Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi	25-26
21	Koncernoversigt	27
22	Hovedtal og nøgletal for banken	28
23	Definition af nøgletal	29

Noter til halvårsregnskabet

NOTE 1

Regnskabspraksis

Koncernregnskabet for 1. halvår 2017 er udarbejdet i overensstemmelse med IAS 34 „Præsentation af delårsregnskaber“ som godkendt af EU samt yderligere danske regnskabs- og oplysningskrav til delårsrapporter. Anvendelsen af IAS 34 medfører, at indregnings- og målingsprincipperne i de internationale regnskabsstandarder er fulgt, men at præsentationen er mere begrænset end ved aflæggelse af årsrapporten.

Moderselskabets regnskab for 1. halvår 2017 er udarbejdet i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen).

IFRS 9

IFRS 9 implementeres for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2018 eller senere. For Arbejdernes Landsbank er det især de nye regler for nedskrivninger på udlån, der vil påvirke regnskabet. Der henvises til omtalen i halvårsrapportens ledelsesberetning og mere generelt til „regnskabspraksis“ (note 1) i årsrapporten for 2016.

Nye og ændrede standarder, fortolkningsbidrag og regnskabsbestemmelser

Der er ikke trådt nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag i kraft i 2017, som er godkendt af EU.

I forhold til oplysningerne i Regnskabspraksis (note 1) i årsrapporten for 2016 er der ikke udstedt eller godkendt nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag eller foretaget ændringer i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse, der har indflydelse på rapporten for 1. halvår 2017 for Arbejdernes Landsbank og Arbejdernes Landsbank – koncernen.

Øvrige oplysninger

Anvendt regnskabspraksis er i øvrigt uændret sammenlignet med årsrapporten for 2016. En fuldstændig beskrivelse af koncernens og moderselskabets regnskabspraksis fremgår af note 1 i årsrapporten for 2016, der er tilgængelig på: https://www.al-bank.dk/media/129862/al_aars-rapport_2016.pdf.

NOTE 2

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Målingen af visse aktiver og forpligtelser er baseret på regnskabsmæssige skøn foretaget af ledelsen. De områder, som indebærer antagelser og skøn, der er væsentlige for regnskabet, er nedskrivninger på udlån og garantier, domicilejendomme, dagsværdimåling af visse finansielle instrumenter, herunder måling af noterede aktier til dagsværdi, og er de samme som ved udarbejdelse af årsrapporten for 2016. Der henvises til regnskabspraksis i årsrapporten 2016 for nærmere beskrivelse af de regnskabsmæssige skøn.

De anvendte skøn er baseret på forudsætninger, som, ledelsen vurderer, er forsvarlige og realistiske, men som i sagens natur indeholder usikkerhed.

Usædvanlige forhold

Halvårsrapporten er ikke påvirket af væsentlige usædvanlige forhold.

NOTE 3

Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb

Arbejdernes Landsbank har som en del af et større konsortium afgivet tilsagn om køb af statens aktier i Vestjysk Bank. Målet med denne løsning er at fremtidssikre Vestjysk Banks position som et vigtigt, regionalt pengeinstitut.

Tilbuddet udløb den 18. juli 2017, og Arbejdernes landsbank har forpligtet sig til køb af 16,85 mio. aktier a 1 kr. pr. styk og har samtidig forpligtet sig til at købe nye aktier for 83,15 mio. kr. til samme stykpris i forbindelse med en efterfølgende rettet emission. Banken har derudover forpligtet sig til at stille en emissionsgaranti på køb af op til yderligere 75 mio. aktier til stykpris a 1 kr., dersom øvrige aktionærer ikke ønsker at udnytte deres tegningsret til at deltage i emissionen. Købstilbuddet er accepteret den 18. juli 2017, og bankens ejerandel af Vestjysk Bank vil, afhængig af i hvilket omfang bankens emissionsgaranti bliver effektiv, udgøre mellem 11,2 og 19,4 pct.

Arbejdernes Landsbank har i mange år haft et naturligt forretningssamarbejde med Vestjysk Bank – og via vores deltagelse i nævnte løsning vil disse professionelle relationer blive styrket til gavn for begge virksomheder. Tilsagnet er pr. 30. juni 2017 opført som en eventualforpligtelse og indregnet i kapitalopgørelsen, de vægtede eksponeringer og opgørelsen af solvensbehovet. Det medfører en reduktion i kapitalprocenten på 0,4 procentpoint samt en stigning i solvensbehovet på 0,2 procentpoint.

Note

4 Segmentoplysninger for koncernen

Koncernens aktiviteter er koncentreret i Danmark med fokus på bankydelse til private kunder, små og mellemstore virksomheder samt foreninger mv. Bankydelse tilbydes i hele filialnettet og i bankens tilknyttede virksomhed AL Finans på tværs af kundetyper. Afkastet af disse aktiviteter er udtrykt i basisresultatet, jf. modellen på side 5 i halvårsrapporten. Aktiviteter under basisresultatet er dog afhængig af bankens beholdningsaktiviteter, der udover pleje af bankens obligationsbeholdning også omfatter bankens strategiske sektoraktier samt sikring af bankens likviditet. Den regelmæssige driftsrapportering til direktionen indeholder de oplysninger og det aggregationsniveau, der fremgår af modellen. Det vurderes på baggrund heraf, at koncernen kun har et driftssegment, som omfatter basisresultat og beholdningsresultat under ét.

Note	Koncernen	30.06.2016	Banken	30.06.2016
	30.06.2017		30.06.2017	
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
5 Renteindtægter *)				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-844	-205	-844	-205
Udlån til amortiseret kostpris	572.121	565.770	517.518	509.810
Obligationer	97.914	142.621	97.914	142.621
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter	-7.578	-8.683	-7.578	-8.683
Rentekontrakter	-40.066	-38.795	-40.066	-38.795
I alt afledte finansielle instrumenter	-47.644	-47.478	-47.644	-47.478
Øvrige renteindtægter	0	0	150	150
I alt renteindtægter	621.547	660.708	567.094	604.898
Heraf udgør reverseforretninger ført under				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-977	-724	-977	-724
Udlån og andre tilgodehavender	0	-16	0	-16
*) Negative renteindtægter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de replektive renteindtægtsposter. Negative renteindtægter hidrører primært fra indskudsbeviser og reverseforretninger.				
6 Renteudgifter *)				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-1.241	-300	-1.241	-300
Indlån og anden gæld	-24.340	-44.156	-24.282	-44.069
Udstedte obligationer	0	-2.894	0	-2.894
Øvrige renteudgifter	-31	-42	-31	-42
I alt renteudgifter	-25.612	-47.392	-25.554	-47.305
Heraf udgør repoforretninger ført under				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	273	-333	273	-333
*) Positive renteudgifter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de respektive renteudgiftsposter. Positive renteudgifter hidrører primært fra repoforretninger.				

Note	Koncernen	30.06.2016	Banken	30.06.2016	
	30.06.2017		30.06.2017		
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	
7	Gebyrer og provisionsindtægter, netto				
	Værdipapirhandel og depoter	61.432	47.606	61.432	47.606
	Betalingsformidling	49.625	49.534	49.625	49.534
	Lånesagsgebyrer	125.411	101.048	120.404	93.936
	Garantiprovision	22.838	20.302	22.973	20.302
	Øvrige gebyrer og provisioner	64.543	58.708	38.786	33.866
	I alt gebyrer og provisionsindtægter	323.849	277.198	293.220	245.244
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-54.718	-29.140	-31.675	-4.306
	I alt gebyrer og provisionsindtægter, netto	269.131	248.058	261.545	240.938
8	Kursreguleringer				
	Obligationer	82.655	286.548	82.655	286.548
	Aktier mv.	54.854	-24.687	54.854	-24.687
	Valuta	3.679	14.217	4.277	14.073
	Afledte finansielle instrumenter				
	Valutakontrakter	3.548	35	3.548	35
	Rentekontrakter	85.140	-658.948	85.140	-658.948
	Aktiekontrakter	33	3.381	33	3.381
	I alt afledte finansielle instrumenter	88.721	-655.532	88.721	-655.532
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	67.074	18.181	67.074	18.181
	Indlån i puljeordninger	-67.074	-18.181	-67.074	-18.181
	Øvrige aktiver	-1.119	2.155	-1.119	2.155
	I alt kursreguleringer	228.790	-377.299	229.388	-377.443
9	Udgifter til personale og administration				
	Lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion				
	Direktion	-3.440	-3.474	-3.430	-3.464
	Bestyrelse	-1.072	-1.046	-1.072	-1.046
	I alt lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion	-4.512	-4.520	-4.502	-4.510
	Personaleudgifter				
	Lønninger	-306.606	-304.779	-282.356	-281.073
	Pensioner	-32.014	-35.557	-29.480	-33.166
	Udgifter til social sikring	-3.180	-4.096	-2.927	-3.927
	Lønsumsafgift	-41.397	-39.774	-38.448	-37.101
	I alt personaleudgifter	-383.197	-384.206	-353.211	-355.267
	IT-omkostninger	-150.779	-124.955	-145.530	-119.770
	Andre øvrige administrationsudgifter	-95.353	-95.223	-88.849	-89.118
	I alt udgifter til personale og administration	-633.841	-608.904	-592.092	-568.665

Note	Koncernen		Banken		
	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016	
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	
10	Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier mv.				
	Nettopåvirkning indregnet i resultatopgørelsen				
	Nettonedskrivninger og hensættelser i halvåret	7.876	52.276	10.606	54.549
	Tabt, ikke tidligere nedskrevet	-7.029	-5.942	-5.228	-4.747
	Indgået på tidligere afskrevne fordringer	6.287	6.008	6.143	5.878
	I alt nettopåvirkning indregnet i resultatopgørelsen	7.134	52.342	11.521	55.680
	Nedskrivninger og hensættelser				
	Nedskrivninger og hensættelser primo	1.453.976	1.490.416	1.445.727	1.483.609
	Nedskrivninger og hensættelser i halvåret	189.539	187.894	180.971	181.432
	Tilbageførsel af nedskrivninger og hensættelser i halvåret	-197.414	-240.170	-191.577	-235.981
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet	-29.214	-48.091	-26.727	-46.399
	Renteregulering	18.168	19.470	18.168	19.470
	I alt nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.435.055	1.409.520	1.426.562	1.402.131
	Nedskrivninger på udlån mv. ultimo	1.349.760	1.342.890	1.341.267	1.335.501
	Hensættelser på garantier mv. ultimo	32.868	34.728	32.868	34.728
	Nedskrivninger/hensættelser på øvrige poster ultimo	52.427	31.902	52.427	31.902
	I alt nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.435.055	1.409.520	1.426.562	1.402.131
	Individuelle nedskrivninger på udlån				
	Individuelle nedskrivninger på udlån primo	1.232.910	1.308.712	1.224.904	1.302.005
	Nedskrivninger i halvåret	122.478	130.156	114.210	124.068
	Tilbageførsel af nedskrivninger i halvåret	-141.531	-177.420	-135.805	-173.250
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet	-29.214	-48.091	-26.727	-46.399
	Renteregulering	16.264	18.195	16.264	18.195
	I alt individuelle nedskrivninger på udlån ultimo	1.200.907	1.231.552	1.192.846	1.224.619
	Individuelle hensættelser på garantier mv.				
	Individuelle hensættelser på garantier primo	19.862	23.299	19.862	23.299
	Hensættelser i halvåret	3.072	1.644	3.072	1.644
	Tilbageførsel af hensættelser i halvåret	-877	-3.505	-877	-3.505
	Endelig tabt (afskrevet) tidligere hensat	0	0	0	0
	I alt individuelle hensættelser på garantier mv. ultimo	22.057	21.438	22.057	21.438
	Individuelle nedskrivninger på kreditinstitutter				
	Nedskrevet primo halvåret	25.856	28.003	25.856	28.003
	Nedskrivninger i halvåret	6	0	6	0
	Tilbageførsel af nedskrivninger i halvåret	0	-2.080	0	-2.080
	I alt nedskrivninger på kreditinstitutter ultimo	25.862	25.923	25.862	25.923
	Individuelle hensættelser på øvrige poster				
	Hensat primo halvåret	22.646	16.003	22.646	16.003
	Hensættelser i halvåret	7.476	1.763	7.476	1.763
	Tilbageførsel af hensættelser i halvåret	-3.557	-11.787	-3.557	-11.787
	I alt hensættelser på øvrige poster ultimo	26.565	5.979	26.565	5.979
	Gruppevise nedskrivninger på udlån				
	Gruppevise nedskrivninger på udlån primo	142.044	102.590	141.801	102.489
	Nedskrivninger i halvåret	50.969	52.386	50.669	52.012
	Tilbageførsel af nedskrivninger i halvåret	-46.064	-44.913	-45.953	-44.894
	Renteregulering	1.904	1.275	1.904	1.275
	I alt gruppevise nedskrivninger på udlån ultimo	148.853	111.338	148.421	110.882
	Gruppevise hensættelser på garantier mv.				
	Gruppevise hensættelser på garantier primo	10.658	11.811	10.658	11.811
	Hensættelser i halvåret	5.538	1.945	5.538	1.945
	Tilbageførsel af hensættelser i halvåret	-5.385	-465	-5.385	-465
	I alt gruppevise hensættelser på garantier mv. ultimo	10.811	13.291	10.811	13.291
	Nedskrevne fordringer renteberegnes alene på den nedskrevne saldo				
	Indtægtsførte renter af nedskrevne lån	18.168	19.470	18.168	19.470

Note	Koncernen	30.06.2016	Banken	30.06.2016
	30.06.2017		30.06.2017	
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
11 Skat				
Skat relateret til periodens resultat				
Beregnet skat af periodens indkomst	-105.100	0	-88.154	0
Ændring i udskudt skat vedrørende indkomstperioden	8.681	13.061	-3.219	19.585
Reguleringer vedrørende tidligere år	-195	-1.269	-195	-1.269
I alt skat relateret til periodens resultat	-96.614	11.792	-91.568	18.316
Skat relateret til bevægelser på egenkapitalen	7.250	7.300	7.250	7.300
I alt skat	-89.364	19.092	-84.318	25.616
Skat relateret til periodens resultat fordelt på typer				
Beregnet skat af periodens resultat før skat med 22 pct.	-110.009	6.351	-108.899	7.786
Skattemæssig værdi af ikke fradragsberettigede udgifter	-1.947	-1.507	-1.731	-1.274
Skattemæssig værdi af resultat i associerede virksomheder	0	3.361	0	3.361
Skattemæssig værdi af ikke-skattepligtige gevinster	15.537	4.856	19.257	9.712
Regulering vedrørende tidligere år	-195	-1.269	-195	-1.269
I alt skat	-96.614	11.792	-91.568	18.316
12 Udbytte				
Den 14.03.2017 er der udbetalt ordinært udbytte til aktionærerne på 30 mio. kr. svarende til 100 kr. pr. aktie på nom. 1.000 kr. (2016: 100 kr. pr. aktie).				
13 Udlån og garantier før nedskrivninger fordelt på sektorer og brancher				
Offentlige	29.034	77.421	6.037	77.070
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	42.995	35.403	22.381	18.741
Industri og råstofudvinding	601.260	569.702	160.470	160.780
Energiforsyning	3.777	6.392	982	4.976
Bygge og anlæg	577.728	595.843	318.714	341.525
Handel	899.710	847.450	341.878	390.029
Transport, hoteller og restauranter	375.749	343.513	245.825	246.188
Information og kommunikation	135.723	130.855	103.296	97.446
Finansiering og forsikring	960.363	1.268.863	4.700.578	4.939.780
Fast ejendom	1.258.509	1.104.003	1.240.125	1.054.515
Øvrige erhverv	1.932.800	1.916.470	1.464.203	1.418.634
I alt Erhverv	6.788.614	6.818.494	8.598.452	8.672.614
Private	20.024.465	19.024.161	18.139.947	17.069.303
I alt	26.842.113	25.920.076	26.744.436	25.818.987
14 Grunde og bygninger				
Investerings ejendomme				
Dagsværdi primo	35.413	0	35.413	0
Tilgang i perioden, omklassifikation fra domicilejendomme	0	35.413	0	35.413
Tilgang i perioden	0	0	0	0
Afgang i perioden	0	0	0	0
Værdiændringer	0	0	0	0
Dagsværdi ultimo	35.413	35.413	35.413	35.413
Lejeindtægter	839	133	839	133
Driftsudgifter	-515	-50	-515	-50
Banken har i 2016 lukket filialen i ejendommen på Nørrebro, der som konsekvens heraf efterfølgende er klassificeret som Investerings-ejendom pr. 1/12-2016.				
Investerings ejendommen måles til dagsværdi (ikke observerbare input). I målingen indgår lejeindtægter og driftsudgifter samt et afkastkrav i niveauet 4 pct, som fastsættes ud fra renteniveauet og ejendommens beliggenhed. En forøgelse af afkastkravet med 0,5 procentpoint vil alt andet lige reducere dagsværdien med ca. 4 mio. kr.				

Note	Koncernen		Banken		
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016	
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	
14	Grunde og bygninger (Fortsat)				
	Domicilejendomme				
	Omvurderet værdi primo	947.987	901.175	947.987	901.175
	Tilgang i perioden	948	41.739	948	41.739
	Anden tilgang	0	215	0	215
	Afgang i perioden	-50.882	-12.120	-50.882	-12.120
	Afgang i perioden, omklassifikation til investeringsejendomme	0	-35.413	0	-35.413
	Periodens afskrivninger	-2.068	-5.589	-2.068	-5.589
	Værdiændringer, indregnet i anden totalindkomst	-1.048	64.610	-1.048	64.610
	Værdiændringer, indregnet i resultatopgørelsen	-4.093	-6.630	-4.093	-6.630
	I alt omvurderet værdi ultimo	890.844	947.987	890.844	947.987
	Domicilejendommen måles til omvurderet værdi (ikke observerbare input). I målingen indgår lejeindtægter og driftsudgifter samt et afkastkrav i niveauet 3,81 - 8,01 pct, som fastsættes ud fra renteniveauet og ejendommenes beliggenhed. En forøgelse af afkastkravet med 0,5 procentpoint vil alt andet lige reducere dagsværdien med ca. 91 mio. kr.				
15	Indlån og anden gæld				
	På anfordring	31.101.610	29.255.198	31.103.940	29.253.907
	Med opsigelsesvarsel	1.279.558	1.289.560	1.279.558	1.289.560
	Tidsindsud	616	1.621	616	1.621
	Særlige indlånsformer	1.561.022	1.603.348	1.561.022	1.603.348
	I alt indlån og anden gæld	33.942.806	32.149.727	33.945.136	32.148.436
16	Kapital og solvens				
	Transformation fra egenkapital til kapitalgrundlag				
	Egenkapital	6.028.398	5.681.749	6.028.398	5.681.749
	Reserveret/foreslået udbytte	-48.968	-30.000	-48.968	-30.000
	Immaterielle aktiver	-10.195	-12.713	0	0
	Hybrid kernekapital inkl. skyldige renter	-848.949	-848.976	-848.949	-848.976
	Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-16.643	-16.232	-16.643	-16.232
	Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-247.196	-113.657	-245.610	-112.894
	Egentlig kernekapital	4.856.447	4.660.171	4.868.228	4.673.647
	Hybrid kernekapital	829.000	829.000	829.000	829.000
	Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-74.852	-75.772	-74.330	-75.263
	Kernekapital	5.610.595	5.413.399	5.622.898	5.427.384
	Supplerende kapital	0	0	0	0
	Kapitalgrundlag	5.610.595	5.413.399	5.622.898	5.427.384
	Kapitalkrav fra søjle I (8 pct.)	2.525.542	2.526.147	2.554.815	2.557.887
	Risikovægtede eksponeringer				
	Poster med kreditrisiko	23.134.815	22.908.826	23.871.710	23.679.873
	Poster med markedsrisiko	5.120.268	5.353.819	5.119.359	5.349.594
	Poster med operationel risiko	3.314.191	3.314.191	2.944.123	2.944.123
	I alt risikovægtede eksponeringer	31.569.274	31.576.836	31.935.192	31.973.590
	Kapitalprocent	17,8	17,1	17,6	17,0

Note			Koncernen		Banken	
			30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
			1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
17	Hybrid kernekapital					
	Rentesats	Nom. i 1.000 kr.	Forfald			
	6,675 pct. (var.) *)	400.000	Uendelig	402.892	402.919	402.892
	9,059 pct. (var.) **)	429.000	Uendelig	446.057	446.057	446.057
	I alt Hybrid kernekapital			848.949	848.976	848.949
	Hybrid kernekapital som medregnes ved opgørelse af kernekapital/kapitalgrundlag					
				829.000	829.000	829.000
	*) Kan førtidsindfries 23.05.2018					
	**) Kan førtidsindfries 22.01.2021					
	Omkostninger til låneoptagelse					
				0	0	0
18	Eventualforpligtelser					
	Garantier					
	Finansgarantier *)					
				2.863.491	2.451.684	2.863.491
	Tabsgarantier for realkreditlån					
				1.772.813	1.511.573	1.772.813
	Tinglysnings- og konverteringsgarantier					
				2.421	18.694	2.421
	Garantistillelse for tilknyttede virksomheder					
				0	0	35.200
	Øvrige garantier *)					
				782.257	986.989	747.057
	I alt garantier			5.420.982	4.968.940	5.420.982
	Andre forpligtelser					
	Uigenkaldelige kredittilsagn under 1 år					
				1.115.851	790.047	0
	Uigenkaldelige kredittilsagn over 1 år					
				44.000	44.000	44.000
	Ikke udnyttede pensionstilsagn					
				27.600	27.600	27.600
	Øvrige eventualforpligtelser					
				282.340	187.128	282.340
	I alt andre forpligtelser			1.469.791	1.048.775	353.940
	I alt eventualforpligtelser			6.890.773	6.017.715	5.774.922

*) Garantier for betaling af købesum ved ejendomshandler er fra 30.06.2017 klassificeret under „Finansgarantier“. Garantitypen var tidligere klassificeret under „Øvrige garantier“. Sammenligningstal er tilpasset. Garantier for betaling af købesum ved ejendomshandler udgør 1.202,3 mio. kr. pr. 30.06.2017 og 940,1 mio. kr. pr. 31.12.2016.

Banken er part i forskellige retssager og tvister. Sagerne vurderes løbende, og der foretages de nødvendige hensættelser i overensstemmelse med en vurdering af risikoen for tab. De verserende retssager forventes ikke at få negativ indflydelse på koncernens økonomiske stilling.

Totalkredit-lån formidlet af banken fra 2007 er omfattet af en aftalt modregningsret i fremtidige løbende provisioner, som Totalkredit kan gøre gældende i tilfælde af tabskonstatering på de formidlede lån. Bankens forventer ikke, at denne modregningsret vil få væsentlig indflydelse på bankens finansielle stilling.

Deltagelse i den lovpligtige afviklingsfinansieringsordning (afviklingsformue) medfører, at sektoren årligt betaler et bidrag på 0,7 mia. kr., indtil afviklingsformuen udgør ca. 7,0 mia. kr., og de enkeltes bidrag beregnes efter nærmere regler.

Arbejdernes Landsbank er sambeskattet med alle enheder i koncernen og hæfter solidarisk for disses danske selskabsskatter og kildeskatter mv. Arbejdernes Landsbank er fællesregistreret for lønsumsafgift og moms med alle selskaber i koncernen og hæfter solidarisk for afregning heraf.

Bankens medlemskab af BEC medfører, at banken ved en eventuel udtræden er forpligtet til at betale en udtrædelsesgodtgørelse svarende til ca. 2,5 gange det foregående års betaling for IT-ydelser fra BEC.

Note	Koncernen		Banken	
	30.06.2017 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.	30.06.2017 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.
19 Sikkerhedsstillelse i form af værdipapirer				
Til sikkerhed deponeret hos Danmarks Nationalbank, clearingscentraler mv.				
Kursværdi af obligationer	3.908.854	3.921.361	3.908.854	3.921.361
Heraf overskydende værdi	3.392.482	1.772.148	3.392.482	1.772.148
20 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi				

Metoder til måling af dagsværdi

Dagsværdi er den pris, der kan opnås ved at sælge et aktiv, eller der skal betales for at overdrage en forpligtelse gennem en almindelig transaktion mellem uafhængige markedsdeltagere på målingstidspunktet. Dagsværdien opgøres efter følgende værdiansættelseshierarki:

Noterede priser (level 1): På alle aktive markeder anvendes officielle noterede lukkekurser som dagsværdi.

Værdiansættelsesteknik baseret på observerbare input (level 2): For finansielle aktiver og forpligtelser, hvor lukkekurs ikke er tilgængelig eller ikke vurderes at afspejle dagsværdien, fastsættes dagsværdien på basis af observerbare markedsoplysninger, herunder rentesatser, valutakurser, volatiliteter og kreditspænd samt kursindikationer fra førende markedsdeltagere.

Værdiansættelsesteknik baseret på ikke observerbare input (level 3): I de tilfælde, hvor observerbare priser baseret på markedsoplysninger ikke er tilgængelige eller ikke skønnes at være brugbare til fastsættelse af dagsværdi, anvendes egne forudsætninger til fastsættelse af dagsværdi. Forudsætningerne kan blandt andet være nylige transaktioner i tilsvarende aktiver, forventede fremtidige pengestrømme eller virksomhedernes indre værdi.

Ikke observerbare input omfatter unoterede aktier, primært i selskaber relateret til den finansielle sektor, hvor dagsværdien blandt andet fastsættes ud fra bestemmelser i aktionæroverenskomster mv. eller input fra gennemførte handler. Brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter (LOPI) anbefaler kvartalsvist dagsværdier af visse af de såkaldte sektoraktier, det vil sige aktier, som bankerne ejer for at deltage aktivt i den infrastruktur og de produktudbud, som understøtter sektorens forretningsgrundlag. De af LOPI anbefalede kurser tager udgangspunkt i aktionæroverenskomster og gennemførte handler i sektoren. I nogle tilfælde tager dagsværdien udgangspunkt i den regnskabsmæssige egenkapital (indre værdi) i den underliggende virksomhed, idet denne danner baggrund for handelskursen, såfremt ejere skal sælge ejere imellem. Ved opgørelse af dagsværdien af sektoraktierne i henhold til LOPI's anbefalede kurser indgår de således i værdiansættelse som et ikke observerbart input. Banken foretager en selvstændig vurdering af de anbefalede kurser og verificerer sammenhæng til gennemførte transaktioner og offentliggjorte regnskaber. Værdien af aktierne ændres med 117 mio. kr. ved en ændring i kurserne med 10 pct. Arbejdernes Landsbank vurderer, at alternative metoder til dagsværdimåling af disse aktier ikke vil medføre væsentlige anderledes dagsværdier.

Banken har en praktik for, at såfremt opdatering af kurser ikke forekommer i fem dage, vil dette føre til overførsel mellem kategorierne „Noterede priser“ og „Observerbare input“. Banken har i 2016 overført 1,9 mia. kr. obligationer til dagsværdi fra level 1 til level 2 som følge af manglende frekvent kursopdatering. Tilsvarende har banken i 1. halvår 2017 overført 0,5 mia. kr. obligationer til dagsværdi fra level 1 til level 2. Banken har i 2016 overført 47 mio. kr. i unoterede andele i kollektive investeringsordninger fra level 2 til level 3 som følge af manglende omsætning i de pågældende investeringsforeninger. Heruover har der ikke været væsentlige overførsler mellem de tre værdiansættelses-kategorier i 2016 og 1. halvår 2017.

Note	Noterede priser 1.000 kr.	Observerbare input 1.000 kr.	Ikke observerbare input 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
20	Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi, fortsat			
Koncernen 30.06.2017				
Finansielle aktiver				
Obligationer til dagsværdi	10.303.944	5.179.288	0	15.483.232
Aktier mv.	155.848	0	1.184.104	1.339.952
Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.139.603	269.349	0	2.408.952
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	34.380	61.425	0	95.805
I alt finansielle aktiver	12.633.775	5.510.062	1.184.104	19.327.941
Finansielle forpligtelser				
Indlån i puljeordninger	0	2.408.952	0	2.408.952
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	77	274.508	0	274.585
Øvrige ikke-afledte finansielle instrumenter til dagsværdi	501.009	0	0	501.009
I alt finansielle forpligtelser	501.086	2.683.460	0	3.184.546
Koncernen 31.12.2016				
Finansielle aktiver				
Obligationer til dagsværdi	10.348.329	4.859.471	0	15.207.800
Aktier mv.	157.284	0	1.170.904	1.328.188
Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.909.257	146.770	0	2.056.027
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	22.402	68.500	0	90.902
I alt finansielle aktiver	12.437.272	5.074.741	1.170.904	18.682.917
Finansielle forpligtelser				
Indlån i puljeordninger	0	2.056.027	0	2.056.027
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	35.170	359.935	0	395.105
Øvrige ikke-afledte finansielle instrumenter til dagsværdi	263.148	0	0	263.148
I alt finansielle forpligtelser	298.318	2.415.962	0	2.714.280

	30.06.2017 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.
Koncernen		
Ikke observerbare priser		
Dagsværdi primo	1.170.904	853.886
Omklassificeret fra associerede virksomheder *)	0	278.170
Flyttet fra level 2	0	47.343
Periodens kursgevinst/tab i resultatopgørelsen	28.549	2.636
Periodens nettokøb	-15.349	-11.131
I alt dagsværdi ultimo	1.184.104	1.170.904

*) Bankens ejerandel af Forsikringselskabet ALKA blev reduceret til under 20 pct. i forbindelse med frasalg af aktier i 2016. Ejerandelen i ALKA blev herefter klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“

Note		30.06.2017 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.
21	Koncernoversigt		
	Moderselskab: Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank, København		
	Tilknyttede virksomheder der konsolideres:		
	AL Finans A/S, København		
	Selskabskapital	6.000	6.000
	Egenkapital	258.320	245.338
	Ejerandel (pct.)	100	100
	Resultat	12.982	34.836
	Finansieringsselskabet AL Finans A/S tilbyder bilfinansiering, leasing og factoring. Selskabets aktiviteter er finansieret med egenkapital og låntagning i moderselskabet. Selskabet har 1. halvår 2017 i gennemsnit beskæftiget 79,9 medarbejdere omregnet til fuldtid.		
	Handels ApS Panoptikon, København		
	Selskabskapital	500	500
	Egenkapital	12.725	12.726
	Ejerandel (pct.)	100	100
	Resultat	-1	3
	Der er aktuelt ikke aktivitet i selskabet. Selskabet har i 1. halvår 2017 ikke haft medarbejdere ansat.		
	Herudover ejer banken 100 pct. af aktierne i PR Ejendoms Holding A/S. Virksomheden er under afvikling og indregnet med en bogført værdi på 0 kr.		

Note		30.06.2017 1.000 kr.	30.06.2016 1.000 kr.	31.12.2016 1.000 kr.
22	Hovedtal og nøgletal for banken			
	Hovedtal			
	Netto rente- og gebyrindtægter	841.041	837.509	1.696.837
	Kursreguleringer	229.388	-377.443	-71.275
	Udgifter til personale og administration	592.092	-568.665	-1.130.421
	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-11.521	55.680	-49.401
	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	12.981	33.389	99.989
	Resultat	403.429	-17.074	419.416
	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.323.454	20.333.527	20.850.047
	Obligationer til dagsværdi	15.483.232	15.919.148	15.207.800
	Indlån inkl. puljeordninger	36.354.088	33.511.361	34.204.463
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	250.000	0
	Egenkapital	6.028.398	5.269.259	5.681.749
	Aktiver i alt	46.024.928	44.572.695	44.340.267
	Eventualforpligtelser i alt	5.774.922	5.382.562	5.227.668
	Nøgletal *)			
	Solvens			
	Kapitalprocent	pct. 17,6	13,7	17,0
	Kernekapitalprocent	pct. 17,6	13,7	17,0
	Indtjening			
	Periodens egenkapitalforrentning før skat	pct. 8,5	-0,7	9,1
	Periodens egenkapitalforrentning efter skat	pct. 6,9	-0,3	7,7
	Indtjening pr. omkostningskrone	kr. 1,80	0,94	1,40
	Resultat pr. 1.000 kr. aktie	kr. 1.344,8	-56,9	1.398,1
	Periodens afkastningsgrad	pct. 0,9	0,0	1,0
	Markedsrisiko			
	Renterisiko	pct. -0,1	-1,6	-1,2
	Valutaposition	pct. 1,9	2,1	2,3
	Valutarisiko	pct. 0,0	0,0	0,0
	Likviditet			
	Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	pct. 62,3	64,7	65,0
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	pct. 244,5	202,9	191,8
	Kredit			
	Summen af store eksponeringer	pct. 0,0	10,1	0,0
	Periodens nedskrivningsprocent	pct. -0,1	-0,2	0,2
	Periodens udlånsvækst	pct. 2,3	3,5	6,2
	Udlån i forhold til egenkapital	3,5	3,9	3,7
	Egenkapital			
	Indre værdi	kr. 1.726,5	1.473,4	1.610,9
	Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie	kr. 0	0	100
	Medarbejdere			
	Det gennemsnitlige antal beskæftigede i perioden omregnet til heltidsbeskæftigede	974	993	986

*) Der henvises til note 23 for angivelse af nøgletsdefinitioner.

Note

23 Definition af nøgletal

Nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom. Resultat pr. aktie (EPS) og udvandet resultat pr. aktie (EPS) opgøres i overensstemmelse med IAS 33, men bankens aktier er ikke i omløb. Øvrige nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings „Anbefalinger & Nøgletal 2015“.

Nøgletal beregnet i henhold til Finanstilsynets vejledning, jf. regnskabsbekendtgørelsen.

1. Kapitalprocent =	Kapitalgrundlag x 100 Den samlede risikoeksponering
2. Kernekapitalprocent =	Kernekapital efter fradrag x 100 Den samlede risikoeksponering
3. Periodens egenkapitalforrentning før skat =	Resultat før skat x 100 Egenkapital (gns.)
4. Periodens egenkapitalforrentning efter skat =	Resultat efter skat x 100 Egenkapital (gns.)
5. Indtjening pr. omkostningskrone =	Indtægter Omkostninger (ekskl. skat)
6. Periodens afkastningsgrad =	Resultat efter skat x 100 Aktiverne (gns.)
7. Renterisiko =	Renterisiko x 100 Kernekapital efter fradrag
8. Valutaposition =	Valutakursindikator 1 x 100 Kernekapital efter fradrag
9. Valutarisiko =	Valutakursindikator 2 x 100 Kernekapital efter fradrag
10. Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån =	Udlån + nedskrivninger på udlån Indlån
11. Udlån i forhold til egenkapital =	Udlån Egenkapital
12. Periodens udlånsvækst =	(Udlån ekskl. repo ultimo – udlån ekskl. repo primo) x 100 Udlån ekskl. repo primo
13. Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet *) =	Overskydende likviditet efter opfyldelse af FIL §152 (nr. 2) 10 pct.-lovkravet
14. Summen af store eksponeringer *) =	Sum af store eksponeringer efter fradrag, ekskl. kreditinstitutter Kapitalgrundlag
15. Periodens nedskrivningsprocent =	Periodens nedskrivninger på udlån og garantier x 100 Udlån + nedskrivninger + garantier
Supplerende nøgletal	
16. Resultat pr. 1.000 kr. aktie =	Resultat Antal 1.000 kr. aktier
17. Indre værdi =	Egenkapital x 100 Aktiekapital
18. Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie =	Udbytteprocent x aktiens pålydende 100
19. Udlånsvækst *) =	(Udlån ekskl. repo ultimo - udlån ekskl. repo ultimo 1 år før) x 100 Udlån ekskl. repo ultimo 1 år før
20. Ejendomseksponering *) =	(Bruttoudlån og garantier inden for branchen „Gennemførelse af byggeprojekter“ + branchen „Fast ejendom“) x100 Bruttoudlån + garantier
21. Stabil funding *) =	Udlån ekskl. repo Sum af indlån inkl. puljer + gæld til Danmarks Nationalbank med restløbetid >1år + udstedte obligationer med restløbetid > 1år + efterstillede kapitalindskud + egenkapital

*) Nøgletallet anvendes i Finanstilsynets pejlemærker.

AKTIESELSKABET

 Arbejdernes Landsbank

CVR-nr. 31 46 70 12, København

Panoptikonbygningen

Vesterbrogade 5 · 1502 København V

Telefon 38 48 48 48 · www.al-bank.dk